

1. Referentie

Referentie	Put, J., Seynaeve, T., Simoens, D. & Van Der Straete, I. (2001). <i>OCMW's en studenten</i> . Onuitgegeven onderzoeksrapport. K.U.Leuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid, Instituut voor Sociaal Recht.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Het onderzoek brengt de problematische relatie tussen het OCMW en studenten die om het bestaansminimum of maatschappelijke dienstverlening vragen, in kaart aan de hand van een studie van de toepasselijke reglementeringen, de rechtspraak en de rechtsleer. In een poging tegemoet te komen aan de belichte problemen, worden enkele beleidsvoorstellen uitgewerkt.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Onderwijs, welzijn
Trefwoord(en)	Leefloon, recht op maatschappelijke integratie, sociale bijstand

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Minister van Maatschappelijke Integratie
Onderzoeker(s)	Tine Seynaeve, Isabelle Van der Straete, Dries Simoens & Johan Put Instituut voor Sociaal Recht Faculteit Rechtsgeleerdheid K.U.Leuven Blijde Inkomststraat 19 3000 Leuven Tel: 016/ 32 54 14 of 016/ 32 54 00 Fax: 016/ 32 54 24 http://www.law.kuleuven.ac.be/isr

5. Onderzoeksvragen / Probleemstelling

Enerzijds moet worden vastgesteld dat het bestaansminimum in se niet bestemd is voor de student. Anderzijds kan men de toegang tot het bestaansminimum niet zonder meer ontzeggen aan een student die gebroken heeft met zijn familie, geen bestaansmiddelen heeft en met het oog op de toetreding tot de arbeidsmarkt een diploma van hoger onderwijs wil behalen. In de gevallen waar het OCMW de door de student gevraagde hulp weigert, beroept het zich doorgaans op het feit dat de student niet voldoet aan de werkbereidheidsvoorwaarde van artikel 6 Bestaansminimumwet. Hierover oordeelt de rechtspraak uiterst verdeeld. Het gebeurt eveneens dat de OCMW's zich territoriaal onbevoegd verklaren omdat de student zijn domicilie niet in de universiteitsstad heeft. In de praktijk weigert de bevolkingsdienst van sommige universiteitssteden om studenten in te schrijven in hun bevolkingsregister.

6. Methode

Onderzoeks-methode	Onderzoek van toepasselijke wetgeving, rechtspraak en rechtsleer (literatuurstudie) Gesprekken met de sociale diensten van universiteiten en hogescholen in de Vlaamse, Brusselse en Waalse universiteitssteden alsook met de OCMW's van deze steden (vragenlijst)
--------------------	---

Onderzochte groep	De sociale diensten van universiteiten en hogescholen in de Vlaamse, Brusselse en Waalse universiteitssteden alsook met de OCMW's van deze steden
Bereik	Nationaal (België)

7. Resultaten

	Wil men enigszins tegemoet komen aan de problematiek inzake OCMW-hulpverlening aan studenten, dan zal een volgende beleidskeuze moeten worden gemaakt. Ofwel wordt, aan studenten, naast de sociaal-culturele zelfstandigheid die zij reeds verworven hebben, eveneens een economische zelfstandigheid (ouderonafhankelijke financiering) geboden, en krijgt de maatschappelijke solidariteit voorrang op de gezinssolidariteit. Ofwel wordt, zoals binnen de huidige regelgeving het geval is, de nadruk gelegd op de gezinssolidariteit (ouderafhankelijke financiering). Maar hierbij moeten dan wel de nodige garanties op rechtszekerheid worden ingebouwd voor degenen die geen beroep meer kunnen doen op deze vorm van solidariteit en voor wie de bijstand het enige vangnet is. Want zoals doorheen deze uiteenzetting kon worden vastgesteld, blijven momenteel nog veel studenten in het ongewisse over hun rechten op het verkrijgen van een bijstandsuitkering. Het is duidelijk geworden dat ieder OCMW over een grote autonomie beschikt in de toepassing en de interpretatie van de voorwaarden die het aan studenten stelt voor het verkrijgen van een bestaansminimum. De onderzoekers hebben geconstateerd dat deze autonomie grote ongelijkheden veroorzaakt in verband met het toekennen van het bestaansminimum.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van der Straete, I. (2002). De Wet Maatschappelijke Integratie. Een (bedroevend) laag rechtszekerheidsgehalte voor studenten. *Tijdschrift voor Sociaal Recht*, 405-422.

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Het onderzoeksrapport bevat drie grote delen. Het eerste deel bestaat uit een juridische en sociologische "voorstudie". Op een systematische wijze werden alle mogelijke aspecten van de OCMW/student verhouding onderzocht aan de hand van de klassieke rechtsbronnen: de wetgeving (lang niet beperkt tot de Bestaansminimumwet), de overvloedige rechtspraak en de (daarentegen eerder schaarse) rechtsleer. De juridische bevindingen worden naar het einde toe mede in een sociologisch perspectief bekeken.

Deel twee draagt de titel "geldende rechtspraktijk en heersende opinies". Het uitgangspunt hierbij is het verschil tussen "law in the books" (behandeld in het eerste deel) en "law in action". Hoe is de OCMW-praktijk gevestigd inzake de vele reeds gereveleerde juridische knelpunten, en welke opinies leven bij persoon die beroepshalve, vanuit welke invalshoek ook, met de problematische OCMW/student verhouding te maken hebben? Om op deze twee vragen antwoorden te bekomen die voldoende representatief zijn, volgden de onderzoekers een tweevoudig spoor. Enerzijds werd een uitgebreide vragenlijst gestuurd naar 100 OCMW's (nauwkeurig geselecteerd en zowel uit Vlaanderen als uit Wallonië en Brussel). Anderzijds interviewden de onderzoekers persoonlijk een groot aantal actoren. In het derde deel ten slotte worden de draden getrokken uit de bekomen informatie en worden vooreerst beleidsvoorstellen geformuleerd in de vorm van vijf punten (vijf wetsartikelen?). Vervolgens worden, steeds in het derde deel, de opties van commentaar voorzien.